II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

BESLUIT VAN DE RAAD

van 14 juni 2004

inzake de principes, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees partnerschap met Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo zoals vastgesteld bij Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999

(2004/520/EG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 533/2004 van de Raad van 22 maart 2004 inzake het opzetten van Europese partnerschappen in het kader van het stabilisatie- en associatieproces [1], en met name op artikel 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europese Raad van Thessaloniki van 19 en 20 juni 2003 heeft zijn goedkeuring gehecht aan „De agenda van Thessaloniki voor de westelijke Balkan – Op weg naar Europese integratie". Daarin wordt de opstelling van Europese partnerschappen een van de middelen genoemd om het stabilisatie- en associatieproces te intensiveren.

(2) Verordening (EG) nr. 533/2004 bepaalt dat de Raad op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een besluit neemt over de principes, prioriteiten en voorwaarden die worden opgenomen in de Europese partnerschappen, alsmede over eventuele latere aanpassingen daarvan. Zij bepaalt voorts dat de follow-up van de implementatie van de Europese partnerschappen wordt verricht op basis van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces, met name de jaarverslagen.

(3) In het jaarlijkse rapport voor 2004 van de Commissie worden de voorbereidingen van Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo zoals vastgesteld bij Resolutie 1244 (1999) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, op verdere integratie met de Europese Unie geanalyseerd en worden prioritaire gebieden aangegeven waarvoor aanvullende inspanningen vereist zijn.

(4) Als voorbereiding op verdere integratie met de Europese Unie moeten de bevoegde autoriteiten van Servië en Montenegro een plan opstellen met een tijdschema en gedetailleerde gegevens over de maatregelen die Servië en Montenegro met het oog daarop wil nemen. Aangezien Kosovo momenteel overeenkomstig Resolutie 1244 (1999) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties onder internationaal interim-bestuur is geplaatst, dient onder toezicht van het interim-bestuur van de Verenigde Naties in Kosovo een apart plan te worden opgesteld voor de aanpak van de prioriteiten betreffende Kosovo,

BESLUIT:

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 1 van Verordening (EG) nr. 533/2004 worden de principes, prioriteiten en voorwaarden in het kader van het Europees partnerschap met Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo zoals vastgesteld bij Resolutie 1244 (1999) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, opgenomen in de bijlage bij dit besluit, die daarvan een integrerend onderdeel vormt.

Artikel 2

De implementatie van het Europees partnerschap wordt onderzocht op basis van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces.

Artikel 3

Dit besluit wordt van kracht op de derde dag volgende op die van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Luxemburg, 14 juni 2004.

Voor de Raad
De voorzitter
B. COWEN

[1] PB L 86 van 24.3.2004, blz. 1.

BIJLAGE

1. **INLEIDING**

In de Agenda van Thessaloniki worden methoden en middelen geïdentificeerd om het stabilisatie- en associatieproces te versterken, onder meer door de introductie van Europese partnerschappen.

Gebaseerd op het jaarlijkse rapport van de Commissie, beoogt het Europees partnerschap met Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo zoals vastgesteld bij Resolutie 1244 (1999) („Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo") van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, prioriteiten voor actie te identificeren, teneinde de toenadering tot de Europese Unie binnen een samenhangend kader te ondersteunen. De prioriteiten zijn aangepast aan de specifieke behoeften en de stand van voorbereiding van Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo en zullen zo nodig worden bijgewerkt. Het Europees partnerschap dient ook als ondersteuning bij de verlening van financiële bijstand aan Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo.

Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo zal naar verwacht een plan goedkeuren met een tijdschema en gedetailleerde gegevens over de wijze waarop het de prioriteiten van het Europees partnerschap denkt aan te pakken. Daarin moeten ook methoden worden aangegeven voor de uitvoering van de Agenda van Thessaloniki, en de prioriteiten voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en corruptie, zoals geïdentificeerd op de in 2002 in Londen gehouden conferentie en op de ministervergadering die op 28 november 2003 in het kader van het forum EU-westelijke Balkan plaatshad in Brussel en in de maatregelen die door elk van de landen van de westelijke Balkan zijn toegelicht op de vergadering van 5 november 2003 in Belgrado, in aansluiting op de conferentie van Ohrid over geïntegreerd grensbeheer.

2. **PRINCIPES**

Het stabilisatie- en associatieproces blijft het kader voor de Europese integratie van de landen van de westelijke Balkan, totdat zij uiteindelijk zullen toetreden.

De voornaamste prioriteiten die voor Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo zijn geïdentificeerd, hebben betrekking op het vermogen van dit land om te voldoen aan de criteria die zijn vastgesteld door de Europese Raad van Kopenhagen in 1993 en de voorwaarden die zijn vastgesteld voor het stabilisatie- en associatieproces, met name de voorwaarden die zijn gedefinieerd in de conclusies van de Raad van 29 april 1997 en 21 en 22 juni 1999, de slotverklaring van de topontmoeting in Zagreb op 24 november 2000 en de Agenda van Thessaloniki.

3. **PRIORITEITEN**

In het jaarlijkse rapport van de Commissie worden de vorderingen tegen het licht gehouden en wordt aangegeven op welke gebieden het land meer inspanningen dient te leveren. De prioriteiten die worden vermeld in dit Europees partnerschap zijn geselecteerd op de basis dat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo deze de komende jaren volledig dan wel voor een groot deel zal kunnen verwezenlijken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kortetermijnprioriteiten, die binnen één à twee jaar zouden moeten worden verwezenlijkt, en middellangetermijnprioriteiten, die binnen drie à vier jaar zouden moeten worden verwezenlijkt.

Het Europees partnerschap vermeldt de voornaamste prioritaire gebieden voor de voorbereiding van Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo, op verdere integratie met de Europese Unie, gebaseerd op de analyse in het jaarlijkse rapport voor 2004. Met betrekking tot de aanpassing van de wetgeving dient eraan te worden herinnerd dat overname van het acquis op zich niet voldoende is. Er moeten ook voorbereidingen worden getroffen voor de volledige toepassing ervan.

De prioriteiten betreffende Servië en Montenegro en de prioriteiten die specifiek betrekking hebben op Kosovo, zijn opgenomen in de bijlagen.

4. **PROGRAMMERING**

De communautaire bijstand aan de landen van de westelijke Balkan in het kader van het stabilisatie- en associatieproces wordt verleend via de desbetreffende financiële instrumenten, met name Verordening (EG) nr. 2666/2000 van de Raad van 5 december 2000 betreffende de steun aan Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, de Federale Republiek Joegoslavië en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1628/96 en tot wijziging van de Verordeningen (EEG) nr. 3906/89 en (EEG) nr. 1360/90, alsmede van de Besluiten 97/256/EG en 1999/311/EG [1]. Dit besluit heeft derhalve geen financiële implicaties. Servië en Montenegro met inbegrip van Kosovo krijgt voorts toegang tot financiering op grond van meerlandenprogramma's en horizontale programma's. De Commissie werkt samen met de Europese Investeringsbank en de internationale financiële instellingen, met name de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en de Wereldbank, teneinde de medefinanciering van projecten die betrekking hebben op het stabilisatie- en associatieproces te vergemakkelijken.

[1] PB L 306 van 7.12.2000, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2415/2001 (PB L 327 van 12.12.2001, blz. 3).

5. **VOORWAARDEN**

De communautaire bijstand in het kader van het stabilisatie- en associatieproces aan de landen van de westelijke Balkan wordt verleend op voorwaarde dat verdere vooruitgang wordt geboekt bij het voldoen aan de politieke criteria van Kopenhagen, en de specifieke prioriteiten van dit Europees partnerschap. Bij niet-naleving van deze algemene voorwaarden kan de Raad op grond van artikel 5 van Verordening (EG) nr. 2666/2000 passende maatregelen nemen.

Voor de communautaire bijstand gelden tevens de voorwaarden die door de Raad zijn vastgesteld in de conclusies van 29 april 1997, met name de verbintenis van het begunstigde land om democratische, economische en institutionele hervormingen door te voeren, met inachtneming van de prioriteiten van dit Europese partnerschap.

6. **CONTROLE**

De follow-up van het Europees partnerschap geschiedt op basis van de mechanismen die zijn vastgesteld in het kader van het stabilisatie- en associatieproces, met name het jaarverslag over het stabilisatie- en associatieproces.

SERVIË EN MONTENEGRO [1]

KORTETERMIJNPRIORITEITEN

Politieke situatie

Democratie en rechtsstaat

Constitutionele vraagstukken: volledig respecteren van het Constitutioneel Handvest en zorgen voor effectief functioneren van de staat. Met name nakomen van alle uitstaande verbintenissen die in het Constitutioneel Handvest zijn vastgelegd, in het bijzonder instellen van een staatsrechtbank en tot overeenstemming komen over de exacte reikwijdte van de bevoegdheden daarvan. Herzien van de grondwetten van de deelstaten in lijn met het Constitutioneel Handvest. Vaststellen van het reglement van orde van het staatsparlement en instellen van commissies. Zorgen voor financiële levensvatbaarheid van de staatsinstellingen door regelmatige financiering volgens overeengekomen beginselen en opstelling van afzonderlijke institutionele begrotingen (voor personeelskosten en huishoudelijke uitgaven).

Hervorming van het leger: vaststellen van een defensiestrategie en militaire doctrine in overeenstemming met de democratische beginselen; opstellen en goedkeuren van een transparant en passend juridisch kader voor het oplossen van het hangende vraagstuk van militaire eigendom.

Hervorming van de kieswet: in Servië: voltooien van de hervorming van het kiesstelsel (met inbegrip van het kiezersregister) om dit in overeenstemming te brengen met de internationale normen. Dit moet met name geschieden door herziening van de kieswetten overeenkomstig de aanbevelingen van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten en door volledige tenuitvoerlegging van de wetgeving inzake de financiering van politieke partijen.

Hervorming van het openbaar bestuur:

Versterken en in stand houden van de bestuurlijke capaciteit (wat betreft personeel, opleiding, uitrusting) van de instellingen die zich op staats- en deelstaatsniveau met Europese integratie bezighouden en verbeteren van hun onderlinge coördinatie.

In Servië: vaststellen van een brede strategie voor hervorming van het openbaar bestuur, met een exact tijdschema, met name hervormen van het salariëringsstelsel voor het overheidspersoneel en zorgen voor ontwikkeling van het menselijk potentieel in dit verband; opzetten en in stand houden van de betrokken instellingen en toewijzen van de nodige middelen; opstellen van de wetgeving inzake het regerings- en overheidsapparaat.

In Montenegro: uitvoeren van de strategie voor hervorming van het openbaar bestuur; in het bijzonder vaststellen en een begin maken met de uitvoering van de wetgeving inzake de overheidsdienst, teneinde te zorgen voor professionalisme en verantwoording. Uitvoeren van de wet inzake de salariëring van overheidsambtenaren en andere werknemers van de overheid.

Gerechtelijke hervorming

Zorgen voor soepele overdracht van de militaire rechtsbevoegdheid aan de burgerlijke rechtbanken, overeenkomstig het Constitutioneel Handvest.

In Servië: moderniseren en verbeteren van de efficiëntie en onafhankelijkheid van de rechtbanken, met name de handelsrechtbanken; zorgen voor functionele onafhankelijkheid van de aanklager voor oorlogsmisdrijven. Voorbereidingen treffen voor het opzetten van administratieve rechtbanken en hoven van beroep.

[1] Zonder Kosovo zoals vastgesteld bij Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999.

In Montenegro: voortzetten van de voorbereidingen voor de tenuitvoerlegging van het wetboek van strafrecht en het wetboek van strafvordering en de wet inzake de openbare aanklager; met name zorgen voor functionele onafhankelijkheid van de speciale aanklager voor georganiseerde criminaliteit. Opzetten van administratieve rechtbanken en beroepsinstanties.

Bestrijding van corruptie

In beide deelstaten: opstellen van een brede strategie voor corruptiebestrijding overeenkomstig de normen van de Raad van Europa en goedkeuren van een wet inzake belangenverstrengeling.

Mensenrechten en bescherming van minderheden

Eisen van de Raad van Europa: nakomen van alle verplichtingen die op de korte termijn voortvloeien uit het lidmaatschap van de Raad van Europa, waaronder uniforme en effectieve tenuitvoerlegging in de gehele uniestaat van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het Europees Verdrag ter voorkoming van foltering.

Ombudsman

In Servië: vaststellen van wetgeving tot instelling van een ombudsman.

In Montenegro: versterken van de administratieve capaciteit van het bureau van de ombudsman.

Uitbanning van foltering: in beide deelstaten: nemen van omvattende en transparante maatregelen bij melding van gevallen van foltering.

Vrijheid van meningsuiting en van vergadering

In Servië: uit het strafrecht verwijderen van laster. Versterken van de mediawetgeving, met name de omroepwet door politieke onafhankelijkheid van de Audiovisuele Raad; vaststellen van een wet inzake vrije toegang tot informatie, overeenkomstig de normen van de Raad van Europa. Scheppen van een omgeving (omvat ook de financiële aspecten) die gunstig is voor de ontwikkeling van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en organisaties van de civiele samenleving, waaronder de sociale partners, in het bijzonder door een wet inzake verenigingen aan te nemen en een wet inzake de juridische status van buitenlandse NGO's.

In Montenegro: aannemen van wetgeving inzake de toegang tot openbare informatie, overeenkomstig de normen van de Raad van Europa. Vaststellen van een strategie inzake de samenwerking tussen NGO's en overheidsinstanties.

Eigendomsrechten: in beide deelstaten: aannemen/uitvoeren van wetgeving inzake restitutie van eigendommen.

Vluchtelingen, ontheemden en minderheden: zorgen voor adequate samenwerking tussen de uniestaat en de deelstaten wat betreft de juridische grondslag en de praktische bescherming van de rechten van vluchtelingen, ontheemden en minderheden. Versterken van de samenwerking met Bosnië en Herzegovina en Kroatië teneinde terugkeer mogelijk te maken. Aangaan van een dialoog met Priština inzake de terugkeer van ontheemden en aanverwante vraagstukken, zoals eigendomsrechten en sociale rechten. In beide deelstaten: wijzigen van de wetgeving teneinde alle discriminerende bepalingen in te trekken. In Montenegro: afschaffen van het wettelijk verbod voor vluchtelingen om te werken en wijzigen van de beperkende bepalingen, teneinde hun toe te staan het burgerschap aan te vragen.

Regionale en internationale samenwerking/verplichtingen

Zorgen voor volledige medewerking met het Joegoslavië-tribunaal. (ICTY).

Volledig respecteren van Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad en voortzetten van de dialoog met Priština over praktische vraagstukken van wederzijds belang. Toezien op erkenning van reisdocumenten en kentekenplaten van de tijdelijke missie van de Verenigde Naties voor Kosovo (UNMIK).

Versterken van stabiliteit en regionale samenwerking. Voldoen aan de vereisten van het stabilisatie- en associatieproces en nakomen van de verbintenissen van Thessaloniki in termen van regionale samenwerking. Ratificeren en volledig handhaven van alle door de staat gesloten vrijhandelsovereenkomsten. Start van de implementatie van het memorandum van overeenstemming over de ontwikkeling van een kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa, en met name nemen van maatregelen voor de opzet van samenwerkingsmechanismen, onder meer de stuurgroep en het waarnemingscentrum voor vervoer in Zuidoost-Europa (SEETO). Boeken van vorderingen bij het voldoen aan de verbintenissen in het kader van het memorandum van overeenstemming van Athene van 2003 over de regionale energiemarkt in Zuidoost-Europa.

Economische situatie

Markteconomie en structurele hervormingen

In stand houden van de macro-economische stabiliteit: uitvoeren van een begroting voor 2004 die blijk geeft van de noodzakelijke fiscale aanpassingen en consolidatie. Voortzetten van de inspanningen om met de commerciële schuldeisers (Club van Londen) tot overeenstemming te komen over herschikking van de schuld. Met name, in Servië: voortzetten van een verstandig monetair beleid, ondersteund door een passend wisselkoersbeleid, en instellen van efficiëntere monetaire instrumenten om de monetaire aggregaten beter te kunnen beheersen.

Liberaliseren van de nog gereguleerde prijzen en afschaffen van de overheidscontrole: in het bijzonder aanpassen van de energieprijzen tot een kostendekkend niveau en ook geleidelijk vervangen van de bestaande prijssubsidies voor arme consumenten door rechtstreekse overdrachten.

Versnellen van de herstructurering, privatisering en/of liquidatie van grote ondernemingen in staatseigendom of collectieve eigendom. Ook versnellen van de herstructurering van grote nutsbedrijven in staatseigendom (elektriciteit, olie en gas, spoorwegen, luchtvaartmaatschappijen, telecommunicatie enz.). Daadkrachtiger voortzetten van de hervorming van het bankwezen, met name, in Servië, voorbereiden van de privatisering van de meeste staatsbanken. Zorgen voor toewijzing van voldoende budgettaire middelen voor afvloeiings- en herstructureringskosten.

Ontwikkelen van een stabiele en functionerende markt voor grond/onroerend goed: Formuleren van wetgeving inzake het kadaster.

Werkgelegenheidsbeleid

In beide deelstaten: ontwikkelen en uitvoeren van een brede strategie ter bevordering van de werkgelegenheid en bestrijding van de werkloosheid, met name met betrekking tot beroepsopleiding en arbeidsmarkthervorming, waarbij alle relevante actoren betrokken zijn; verbeteren van de werkgelegenheidsdiensten van de overheid en toewijzen van voldoende personeel en financiële middelen voor de implementatie.

Ontwikkelen van betrouwbare statistieken: herzien en goedkeuren van het overkoepelend plan inzake statistieken teneinde tot een duidelijke taakverdeling te komen tussen de drie bureaus voor de statistiek op staats- en deelstaatsniveau en voor effectieve onderlinge coördinatie te zorgen. Goedkeuren van de statistiekwetten van de uniestaat en de deelstaten.

Beheer van de overheidsfinanciën

Voortzetten van de formalisering van de grijze economie en verbreden van de belastinggrondslag door invoering van het systeem voor het beheer van de overheidsuitgaven (schatkist, interne financiële controle van de overheid) en doorvoering van brede fiscale hervormingen, met minder vrijstellingen en lagere belastingtarieven, met name op arbeid, en betere uitvoering van de belastingwetten.

Met name, in Servië: goedkeuren en uitvoeren van het fiscale hervormingspakket, waaronder invoeren van BTW en de nodige IT-systemen daarvoor. Voortzetten van de versterking en modernisering van het bureau voor overheidsinkomsten, waarbij de aandacht met name dient uit te gaan naar inning en controle met het oog op de bestrijding van belastingfraude.

In Montenegro: starten met de herziening van de bestaande belastingwetgeving en de administratieve procedures om te zorgen voor effectieve en niet-discriminerende handhaving van de belastingwetgeving. Versterken van de bestuurlijke capaciteit van de belastingdienst met het oog op effectieve inning en controle op de belastingopbrengsten, met name de BTW.

Voor beide deelstaten: harmoniseren van de wetgeving en de uitvoering van de BTW in de gehele uniestaat, teneinde obstakels voor het functioneren van de interne markt weg te nemen.

EU-normen

Interne markt en handel

Voltooien en volledig implementeren van alle onderdelen van de interne markt/actieplan voor handel: in het bijzonder moet snel aandacht worden geschonken aan het vaststellen van gemeenschappelijke tarieven voor alle producten en het harmoniseren van alle aanvullende invoerrechten en -heffingen, overeenkomstig het desbetreffende harmonisatietijdschema.

Afschaffen van alle invoerrechten en aanvullende heffingen die zijn ingevoerd in strijd met de „standstill"-clausule die is opgenomen in de autonome handelspreferenties van de Europese Unie.

Afschaffen van het stelsel van invoervergunningen voor ijzer- en staalproducten, dat is ingevoerd in strijd met de „standstill"-clausule die is opgenomen in de autonome handelspreferenties van de Europese Unie. *Afschaffen van de uitvoerheffingen* voor ferro- en non-ferrometalen en ruwe huiden.

Zorgen voor de nodige institutionele opzet van de staat zodat deze internationaal als één aanspreekpunt kan fungeren voor handel en douane, met name door het gemeenschappelijke douanekantoor, de verbindingsbureaus voor veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden en het bureau voor de statistiek te versterken en deze instellingen de noodzakelijke bevoegdheden te verlenen.

Voortzetten van de modernisering van de *douane* teneinde te zorgen voor ontwikkeling van een sterke administratieve capaciteit. Versterken van de administratieve samenwerking en zorgen voor voortdurende naleving van de verplichtingen die samenhangen met de uitvoering van de preferentiële handelsmaatregelen (oorsprong).

Wegnemen van bestaande obstakels en verhinderen dat nieuwe belemmeringen ontstaan voor de interne markt van de staat, zoals bepaald in het Constitutioneel Handvest. Zorgen dat binnenlandse en buitenlandse ondernemingen volledige markttoegang in de gehele staat hebben voor goederen, diensten, kapitaal en personen. Zorgen voor legislatief overleg en toepassen van het *beginsel van wederzijdse erkenning* van alle besluiten van de deelstaten inzake markttoegang.

Invoeren van een samenhangende en effectieve *regeling voor overheidsopdrachten* in Servië en Montenegro. Zorgen voor transparante procedures, ongeacht de waarde van het contract, zonder discriminatie tussen Servische en Montenegrijnse leveranciers.

Zorgen voor een rechtstreekse koppeling tussen de *handelsregisters,* teneinde vrije vestiging in de gehele staat mogelijk te maken. In Servië: aannemen van de wet waarbij het handelsregister wordt overgedragen van de handelsrechtbanken aan een onafhankelijke instantie.

Zorgen voor een antitrustregeling voor de gehele staat, die van toepassing is op alle concurrentiebeperkende handelingen in de deelstaten en in het verkeer tussen de deelstaten, en in het bilaterale handelsverkeer met de Europese Unie. Zorgen voor voldoende administratieve capaciteit voor efficiënte en onafhankelijke handhaving van deze regels, waarbij tevens de Gemeenschappelijke Mededingingscommissie op staatsniveau wordt versterkt. Instellen van coördinatiepunten voor overheidssteun en zorgen voor volledige transparantie van de overheidssteun als eerste stap in de richting van controle op de overheidssteun. Toepassen van een samenhangende horizontale aanpak ter bevordering van het concurrentiebeleid.

Verbeteren van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten door aanpassing van de wetgeving. Toezien op harmonisatie van de strafrechtelijke bepalingen en versterken van de uitvoeringscapaciteit op dit gebied, met name bij grensdiensten.

Invoeren van een systeem van overeenkomstige rekeningen bij handelsbanken teneinde te zorgen voor *vrij verkeer van kapitaal* tussen de deelstaten.

Sectorbeleid

Landbouw

In Servië: vaststellen van wetgeving inzake voedselveiligheid en versterken van de laboratoria die analyses uitvoeren op het gebied van voedselveiligheid. Vaststellen van wetgeving op veterinair gebied en versterken van de controle. Instellen van een bureau voor laboratoria voor de voedselketen.

In Montenegro: uitvoeren van de wet inzake veterinaire aangelegenheden (ook voor visserijproducten) en instellen van laboratoria voor veterinaire en fytosanitaire zaken (ook voor vis en wijn). Versterken van de controle.

Vervoer

In Servië: vaststellen van een spoorwegwet. Beginnen met de ontwikkeling van een nationale vervoersstrategie, die ook aandacht schenkt aan de economische levensvatbaarheid van de sector.

In Montenegro: vaststellen en beginnen met de uitvoering van een wet inzake wegvervoer (en creëren van de desbetreffende implementatiestructuren) en vaststellen van een wet inzake spoorvervoer.

Energie

In Servië: vaststellen van de energiewet en instellen van de onafhankelijke regelgevende instantie voor energie; voortzetten van milieuaudits van energiecentrales en aanpakken van de ergste vervuilers.

In Montenegro: formuleren en goedkeuren van een ontwikkelingsstrategie voor energie, die ook aandacht schenkt aan efficiënt energiegebruik; versterken van de administratieve capaciteit van het ministerie van Economische Zaken met betrekking tot energie; ontbundelen en herstructureren van de elektriciteitsmaatschappij.

Industrie en midden- en kleinbedrijf

In beide deelstaten: voortzetten van de implementatie van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf.

In Servië: vaststellen van de gewijzigde faillissementswet.

In Montenegro: omvormen en rationaliseren van de instellingen die betrokken zijn bij de herstructurering en privatisering van het bedrijfsleven, met name het Ontwikkelingsfonds. Instellen van een autonome instantie voor stimulering van investeringen. Voortgaan met de implementatie van het nieuwe nationale garantiefonds.

Telecommunicatie

In beide deelstaten: zorgen dat de sector van de elektronische communicatie effectief wordt geliberaliseerd, versterken van de regelgevingsorganen en vaststellen van passende wetgeving en beleid voor de sector.

Milieu

In Servië: vaststellen van een wet inzake milieubescherming en opzetten en operationaliseren van een instantie voor milieubescherming.

In Montenegro: formuleren van een strategie inzake afvalwater en vaste afvalstoffen met het oog op aanpassing aan het acquis van de Europese Unie.

Samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken

Hervorming van de rechtshandhaving: verbeteren van de samenwerking tussen justitie en rechtshandhaving binnen elke deelstaat en tussen de deelstaten. Volledige implementatie van het memorandum inzake samenwerking dat in december 2003 door de ministers van Binnenlandse Zaken van de deelstaten is ondertekend.

In Servië: vaststellen van de politiewet teneinde professionalisme en verantwoording te bevorderen. Wijzigen van de wetten inzake de organisatie van het justitiële stelsel (wet inzake rechtbanken, wet inzake rechters, wet inzake aanklagers en wet inzake de Hoge Raad voor Justitie) en wijziging van het strafrecht (wetboek van strafvordering, wetboek van strafrecht en wet inzake de handhaving van strafrechtelijke sancties), zoals bepaald in het Protocol inzake samenwerking met de Raad van Europa.

In Montenegro: vaststellen van de wet inzake politie en staatsveiligheid teneinde professionalisme en verantwoording te bevorderen.

Grensbeheer: ontwikkelen van een aanpak en mechanismen op staatsniveau en zorgen voor consistente uitvoering in de deelstaten, overeenkomstig het memorandum van overeenstemming. In aansluiting op de regionale conferentie van Ohrid over grensbeveiliging en -beheer (mei 2003): beginnen met de implementatie van de kortetermijnmaatregelen die door de regering zijn vastgesteld en die zijn toegelicht op de vergadering van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken in het kader van het Forum EU-westelijke Balkan op 28 november 2003.

In Servië: verdere maatregelen nemen voor het overnemen van beste praktijken op het gebied van grenspolitie, in lijn met de EU-normen; voortgaan (in coördinatie met de staatsautoriteiten) met de demilitarisering van de grenscontrole.

In Montenegro: versterken van de civiele controle van de grenzen (opleiding, uitrusting verenigbaar met de Schengen-uitvoeringsovereenkomst).

Bestrijden van georganiseerde criminaliteit, smokkel, drugs en witwassen, terrorisme: versterken van de samenwerking tussen instanties in de deelstaten en formaliseren van de samenwerking tussen de deelstaten. Ontwikkelen van de capaciteit voor inbeslagname van activa. Versterken van de criminele opsporingsdienst. Beginnen met de uitvoering van de specifieke op actie gerichte maatregelen die zijn overeengekomen op de bijeenkomst van ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken in november 2003. Nemen van de nodige maatregelen ter voorbereiding van de sluiting van een samenwerkingsovereenkomst met Europol. Versterken van de capaciteit voor bestrijding van drugssmokkel en ontwikkelen van een nationale drugsstrategie, overeenkomstig de drugsstrategie en het actieplan van de Europese Unie. Versterken van de strijd tegen mensenhandel, onder meer door de slachtoffers passende bijstand en bescherming te bieden. Met name in Montenegro: uitvoeren van de wet tegen witwassen, met name via de eenheid voor financieel onderzoek.

Versterken van de internationale samenwerking en implementeren van de relevante internationale verdragen inzake terrorisme. Verbeteren van de samenwerking en de uitwisseling van gegevens tussen politie en inlichtingendiensten (intern en met andere landen). Voorkomen van het financieren en plegen van terreuraanslagen.

Visa, asiel en migratie: ontwikkelen van een uniforme aanpak op staatsniveau voor kwesties met betrekking tot visa, asiel en migratie, overeenkomstig het Constitutioneel Handvest, onder meer inhoudende volledige harmonisatie van de visumregelingen die in de deelstaten worden toegepast, vaststelling van de asielwet en voortgaan met sluiting en tenuitvoerlegging van overnameovereenkomsten. Instellen van mechanismen voor toezicht op de tenuitvoerlegging van beleid op het gebied van asiel, migratie en visa dat op staatsniveau wordt uitgewerkt maar in de deelstaten wordt uitgevoerd. Met name, voor beide deelstaten: volledige participatie in de coördinatiemechanismen voor vaststelling en tenuitvoerlegging van het desbetreffende staatsbeleid.

MIDDELLANGETERMIJNPRIORITEITEN

Politieke situatie

Democratie en rechtsstaat

Voortzetten van de herstructurering van het leger, met inbegrip van (voorzover gepast) omschakeling en inkrimping van het leger (rekening houdende met de sociale impact daarvan).

Voortzetten van de hervorming van de overheidsadministratie

Verder ontwikkelen van de structuren voor Europese integratie, met name door de buraus voor Europese integratie te versterken, tot stand brengen van soepele samenwerkingsmechanismen en oprichting van eenheden voor Europese integratie in de lijnministeries op staats- en deelstaatsniveau.

Op staatsniveau: zorgen voor passende bestuurlijke capaciteit om de bevoegdheden van de staat adequaat uit te voeren en zorgen dat een strategie wordt ontwikkeld en uitgevoerd voor de hervorming van de overheidsadministratie op staatsniveau, met inbegrip van de noodzakelijke wetgevende basis.

In Servië: vaststellen van de ambtenarenwet en de wet inzake de overheidsadministratie. Uitvoeren van maatregelen voor de ontwikkeling van de „human resources" van de overheid. Versterken van de capaciteit (beleidsvorming en interministeriële coördinatie) van de overheidsadministratie op regeringsniveau en lokaal niveau, met name door de totstandbrenging van een gecentraliseerd salarisstelsel. Versterken van de economische beleidsvorming, onder meer door verdere steun voor de versterking van de statistische diensten en oprichting van een eenheid voor economische planning op middellange termijn.

In Montenegro: uitvoeren van de wet inzake de overheidsdienst en oprichten van een bureau voor het beheer van de „human resources" (moet duurzaam worden). Ontwikkelen van het beleid inzake opleiding en aanwerving. Versterken van de beleidsvorming, onder meer door verdere steun voor de versterking van de statistische diensten en oprichting van een eenheid voor economische planning op middellange termijn.

Parlement

In Servië: ontwikkelen en uitvoeren van een strategie voor de hervorming van het parlement om arbeidsnormen en hulpmiddelen op een zodanig peil te brengen dat het als instelling effectief kan functioneren.

Bevorderen van lokaal bestuur

In Servië: vaststellen en uitvoeren van de decentraliseringshervorming en zorgen voor voldoende lokale capaciteit voor de behandeling van, onder meer, bestuurlijke en financiële kwesties en volgende regionale programma's.

In Montenegro: uitvoeren van de wet inzake lokaal bestuur, met name door de oprichting van het fonds voor gelijke verdeling van middelen („equalisation fund").

Voortzetten van de gerechtelijke hervorming

In Servië: zorgen voor volledige juridische en praktische garanties voor de onafhankelijkheid en efficiëntie van de rechtbanken, met inbegrip van de hervorming van het bestaande systeem van de benoemingsprocedure, uitvoeren van de wetgeving inzake verplichte opleiding en zorgen voor budgettaire duurzaamheid van het gerechtelijk opleidingscentrum, oprichten van een IT-netwerk voor aanklagers op alle niveaus, zorgen voor handhaving van de vonnissen van rechtbanken. Ontwikkelen van de capaciteit om oorlogsmisdaden in het land zelf te berechten, overeenkomstig de internationale verplichtingen inzake samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal. Oprichten van hoven van beroep en administratieve rechtbanken.

In Montenegro: zorgen voor verplichte opleiding van rechters, door herziening van de wet inzake de rechtbanken, en budgettaire duurzaamheid van het gerechtelijk opleidingscentrum. Uitvoeren van de IT-strategie voor het gerechtelijk apparaat.

Omstandigheden in penitentiaire inrichtingen

In Servië: verbeteren van de omstandigheden in penitentiaire inrichtingen overeenkomstig de normen van de Raad van Europa, met name voor kwetsbare groepen, zoals jeugdige delinquenten; zorgen voor verdere opleiding van penitentiair personeel en verbetering van de faciliteiten.

In Montenegro: verder opleiden van penitentiair personeel en verbetering van de faciliteiten.

Bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad

In beide deelstaten: vaststellen en uitvoeren van een omvattende strategie voor corruptiebestrijding, met inbegrip van de goedkeuring en uitvoering van de beschikbare anticorruptie-instrumenten. Volledige naleving van het VN-Verdrag inzake corruptiebestrijding. Vergemakkelijking van het plaatsen van liaisonofficieren, bijgestaan door EU-lidstaten, in de betreffende staatsorganen die zich bezighouden met de strijd tegen de georganiseerde misdaad. Halfjaarlijkse verslagen aan de Europese Unie over tastbare resultaten in de gerechtelijke vervolging van met georganiseerde misdaad verband houdende activiteiten zoals bedoeld in het VN-Verdrag over transnationale georganiseerde misdaad (het „Verdrag van Palermo").

Mensenrechten en de bescherming van minderheden

Eisen van de Raad van Europa: opzetten van de noodzakelijke mechanismen voor toezicht op en waarborging van de samenhangende en consistente uitvoering van alle eisen van de Raad van Europa in het kader van de toetredingsverbintenissen.

Gelijkheid: vaststellen/uitvoeren van antidiscriminatiewetgeving.

Vrijheid van meningsuiting

In Servië: omvormen van de Servische radio en televisie in een publieke omroepdienst. Steunen van de ontwikkeling van de media overeenkomstig de EU-normen. Bevorderen van het professionalisme van journalisten en mediabedrijven.

In Montenegro: voortzetten van de omvorming van de Montenegrijnse radio en televisie in een publieke omroepdienst. Steunen van de ontwikkeling van de media overeenkomstig de EU-normen. Bevorderen van het professionalisme van journalisten en mediabedrijven.

Vluchtelingen, ontheemden en minderheden: in beide deelstaten: zorgen voor de volledige eerbiediging van de mensenrechten van deze groepen, waaronder toegang tot gezondheidszorg en gemakkelijke toegang tot persoonlijke documenten, waarborgen van het recht op een reële keuze tussen duurzame terugkeer en integratie, faciliteren van integratie van personen die niet wensen terug te keren. In Servië: vaststellen van nieuwe wetgeving inzake vluchtelingen, voortzetten van de implementatie van de nationale strategie.

Regionale en internationale samenwerking

Verder verbeteren van de regionale samenwerking: verder ontwikkelen van de regionale handelsliberalisering op basis van de geldende vrijhandelsovereenkomsten. Met betrekking tot het proces van Athene voor de regionale energiemarkt in Zuidoost-Europa, voorbereiden van Servië en Montenegro op de totstandbrenging van een geïntegreerde regionale energiemarkt in 2005. Voortzetten van de implementatie van het memorandum van overeenstemming inzake de ontwikkeling van een kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa.

Economische situatie

Markteconomie en structurele hervormingen

Voortzetten van duurzaam macro-economisch beleid: voortzetten van fiscale aanpassing en consolidatie om het vrij aanzienlijke fiscale en met name externe onevenwicht te verminderen. Rekening houden met de onvermijdelijke kosten van structurele hervormingen en stijgende rentebetalingen, duidelijke prioriteitenstelling voor de overheidsuitgaven in de begroting voor de korte en middellange termijn, met name verminderen van subsidies, overdrachten en salariskosten van de overheid. Voortdurend verminderen van de globale overheidsuitgaven als deel van het BBP en een verstandig monetair beleid aanvullen met een behoedzaam wisselkoersbeleid. In Servië: hervormen van de gezondheidszorg, met name het fonds voor de ziektekostenverzekering, teneinde de financiële duurzaamheid te waarborgen en ten behoeve van de gezondheidsbescherming en de volksgezondheid.

Voltooien van het privatiseringsproces en financiële herstructurering (banken).

Versterken van het ondernemingsklimaat dat bevorderlijk moet zijn voor de ontwikkeling van de particuliere sector en de werkgelegenheid, met concurrerende markten, gelijke voorwaarden en toegang tot financiering door middel van de ontwikkeling van de financiële sector.

Tot stand brengen van een stabiele en functionerende markt voor grond/onroerend goed: vaststellen en uitvoeren van kadasterwetgeving. Beginnen met grondhervorming, herstructurering en privatisering van grote landbouwbedrijven.

Beheer van de overheidsfinanciën

Verbeteren van het begrotingsproces en het financiële beheer: versterken van de capaciteitsopbouw voor de opstelling en uitvoering van de begroting om prioriteitenstelling mogelijk te maken. Verbeteren van het financiële beheer op het niveau van de centrale en plaatselijke overheid. Goedkeuren van de wet inzake de hogere instantie voor auditing.

Tot stand brengen van effectieve procedures voor detectie, behandeling en follow-up van gevallen van vermoede *fraude en andere onregelmatigheden* die betrekking hebben op nationale en internationale financiële middelen.

Voortgaan met de herziening van de *belastingwetgeving* en de administratieve procedures om te zorgen voor effectieve en niet-discriminerende handhaving van de belastingwetgeving. Voortgaan met het versterken van de bestuurlijke capaciteit van de belastingdiensten.

EU-normen

Interne markt en handel

Volledig tot stand brengen van een gemeenschappelijk stelsel voor buitenlandse handel in het kader van het Actieplan Gemeenschappelijke Markt/Handel. Handhaven van gemeenschappelijke tarieven, heffingen en lasten voor alle producten na afloop van de beoogde overgangsperiode.

Zorgen voor volledige implementatie van het plan voor *hervorming van de douane* om een hoog peil van bestuurlijke capaciteit te waarborgen.

Sectorbeleid

Industrie en midden- en kleinbedrijf

In Servië: implementeren van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf. Rationaliseren van de complexe organisatie van de kamer van koophandel. Toegang van NGO's tot microkredietfaciliteiten vergemakkelijken.

In Montenegro: implementeren van het Europees Handvest voor het midden- en kleinbedrijf. Voortgaan met de ontwikkeling en totstandbrenging van een nationaal garantiefonds. Verder ontwikkelen van de dialoog tussen overheid en particuliere sector, onder meer via het Bureau voor het midden- en kleinbedrijf, door een formeel forum te creëren voor advies en belangenbehartiging van bedrijven.

Telecommunicatie

Omzetten en implementeren van het nieuwe EU-kader voor elektronische communicatie.

Landbouw

In Servië: verder opbouwen van bestuurlijke capaciteit voor het opstellen en uitvoeren van beleid. Opstellen en uitvoeren van een beleid voor plattelandsontwikkeling. Voortgaan met het versterken van de veterinaire, sanitaire, fytosanitaire en voedselveiligheidswetgeving en -controles, met inbegrip van wijnbouwlaboratoria. Verbeteren van het afvalbeheer en verminderen van de verontreiniging door de landbouw.

In Montenegro: vaststellen van een brede strategie voor landbouw, plattelandsontwikkeling, visserij, fytosanitaire en veterinaire aangelegenheden. Versterken van de capaciteitsopbouw van het ministerie van Landbouw. Goedkeuren van de wet inzake fytosanitaire aangelegenheden.

Vervoer

In Servië: goedkeuren en implementeren van een strategie voor het vervoersbeleid (weg, spoor, luchtvaart en waterwegen). Versterken van de capaciteitsopbouw, met inbegrip van de voorbereiding van projecten voor grootschalige investeringen. Reserveren van voldoende middelen voor onderhoud van vervoersinfrastructuur en instellingen.

In Montenegro: reserveren van voldoende middelen voor onderhoud van vervoersinfrastructuur en instellingen.

Energie:

In beide deelstaten: Goedkeuring van nieuwe wetgeving in de energiesector, met inbegrip van een langetermijnstrategie voor een uit milieuoogpunt duurzaam milieubeleid.

In Servië: zorgen voor opsplitsing in afzonderlijke bedrijven met het oog op herstructurering en privatisering. Opzetten van de nodige institutionele structuren: transmissiesysteembeheerder, marktbeheerder en regelgevend bureau voor energie. Vorderen met de totstandbrenging van een regionale energiemarkt (onder meer uitvoering van haalbaarheidsstudies over interconnectiviteit).

In Montenegro: versterken van het regelgevend bureau voor energie. Voltooien van de herstructurering en liberalisering van de gemeenschappelijke energiemarkt. Privatiseren en/of ontwikkelen van publieke/particuliere partnerschappen in de sector.

Milieu

In beide deelstaten: vaststellen en implementeren van wetgeving inzake milieueffectrapportage overeenkomstig het acquis.

In Servië: vaststellen en implementeren van een strategie inzake luchtverontreiniging (vooral door elektriciteitscentrales), waterverontreiniging (afvalwater) en bodemverontreiniging (vast afval). Versterken van de administratieve capaciteit, met name wat planning, vergunningen, inspecties, controles en projectbeheer betreft. Ontwikkelen van een meerjarenplan voor de financiering van investeringen, gebaseerd op kostenramingen en realistische publieke en particuliere financieringsbronnen.

In Montenegro: ontwikkelen van een omvattende milieustrategie (afvalwater, vast afval, luchtverontreiniging), met het oog op de vaststelling van kaderwetgeving voor milieubescherming die aansluit bij het acquis, en opzetten van een bureau voor milieubescherming.

Samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken

Verdergaan met de herstructurering van de politie: ervoor zorgen dat er verantwoording wordt afgelegd, hervormen van de politieopleiding, zorgen voor samenwerking tussen wetshandhavingsinstanties.

Grensbeheer

In beide deelstaten: op basis van beleid op staatsniveau, ontwikkelen van capaciteit inzake technische infrastructuur en „human resources" om het beleid voor het geïntegreerde grensbeheer uit te voeren, omvattende versterking van de grenspolitie en de douanediensten. Verbeteren van de grensfaciliteiten door nieuwe grensposten.

Bestrijding van georganiseerde misdaad, illegale handel, drugs en witwassen van geld

In beide deelstaten: ontwikkelen van een effectief systeem voor de bescherming van getuigen, met elementen op deelstaat- en regionaal niveau. Versterken van de bestrijding van economische en financiële misdrijven (waaronder witwassen van geld en valsmunterij), fraude en corruptie, alsmede verbeteren van de desbetreffende nationale wetgeving.

In Servië: versterken van de capaciteitsopbouw binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken (vooral op het directoraat voor georganiseerde criminaliteit). Ontwikkelen van procedures en capaciteit voor gezamenlijk gebruik van inlichtingen. Ontwikkelen van een effectief systeem voor de bescherming van getuigen, met elementen op deelstaat- en regionaal niveau. Versterking van de financiële inlichtingendienst binnen het ministerie van Financiën.

In Montenegro: vergroten van de administratieve en gerechtelijke capaciteit om het nieuwe strafwetboek te implementeren wat de georganiseerde misdaad betreft. Versterken van de eenheid voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad binnen het ministerie van Binnenlandse Zaken en zorgen voor coördinatie van alle handhavingsinstanties.

KOSOVO

ZOALS VASTGESTELD BIJ RESOLUTIE 1244 (1999) VAN DE VEILIGHEIDSRAAD VAN DE VERENIGDE NATIES

KORTETERMIJNPRIORITEITEN

Algemene prioriteit

— *Om een veilig, democratisch en multi-etnisch Kosovo een stabiele toekomst te geven, moet aanzienlijke vooruitgang worden geboekt bij de verwezenlijking van de normen voor Kosovo*, die in december 2003 zijn gepresenteerd door de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en vertegenwoordigers van de voorlopige instellingen voor zelfbestuur en door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties zijn goedgekeurd. Met name moeten de concrete maatregelen worden genomen die zijn opgenomen in het implementatieplan voor de normen voor Kosovo en die het volgende omvatten:

  — functioneren van de democratische instellingen;

  — rechtsstaat;

  — vrij verkeer;

  — duurzame terugkeer en rechten van gemeenschappen en hun leden;

  — economie;

  — eigendomsrechten;

  — dialoog met Belgrado;

  — korps voor de bescherming van Kosovo.

Naast bovenstaande algemene prioriteit moet worden voorzien in de volgende *aanvullende prioriteiten*.

Politieke situatie

Democratie en rechtsstaat

— *De voorlopige instellingen voor zelfbestuur moeten alle noodzakelijke door het interim-bestuur van de Verenigde Naties in Kosovo verlangde maatregelen nemen om de gevolgen van de gebeurtenissen van maart 2004 te boven te komen en de oorzaken ervan aan te pakken*. De onmiddellijke prioriteiten moeten zijn: het geweld tegen minderheidsgemeenschappen uitdrukkelijk veroordelen, de veiligheid van alle gemeenschappen waarborgen, de terugkeer van ontheemden vergemakkelijken, beschadigd en verwoest onroerend goed, waaronder historische en religieuze plekken, herstellen en herbouwen en volledige medewerking verlenen aan UNMIK-KFOR om de daders voor het gerecht te brengen.

De voorlopige instellingen moeten blijk geven van hun volledige en onvoorwaardelijke inzet voor een multi etnisch Kosovo, met name wat betreft het respect voor de bescherming en bevordering van de rechten van de leden van de minderheidsgroepen, gelijke veiligheid, vrijheid van verkeer en wezenlijke terugkeer voor alle inwoners van Kosovo.

— *EU-compatibiliteit*: ontwikkelen van de gerichtheid op de Europese Unie van de beleidsvorming bij de regering van Kosovo, door het mechanisme voor effectieve verificatie van de verenigbaarheid met de Europese Unie van overheidsbeleid en wetsontwerpen institutioneel onder te brengen bij het kabinet van de eerste minister; ontwikkelen van capaciteit op ministerieel niveau en bij het parlement van Kosovo om de EU-compatibiliteit te waarborgen.

— *Bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad*: daadwerkelijk verbeteren van de samenwerking tussen UNMIK en de voorlopige instellingen voor het zelfbestuur van Kosovo bij de uitvoering van het „zero tolerance"-beleid tegen corruptie, met name door alle noodzakelijke medewerking te verlenen aan onderzoek door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en OIOS (de interne VN-auditdienst).

Regionale en internationale samenwerking

— *Zorgen voor volledige medewerking met het Joegoslavië-tribunaal*.

— *Intensivering van de regionale samenwerking*: verdere integratie in het regionale netwerk van vrijhandelsovereenkomsten overeenkomstig het memorandum inzake handelsliberalisering en facilitering in Zuidoost-Europa dat in het kader van het Stabiliteitspact is gesloten, een en ander in lijn met Resolutie 1244 (1999) van de VN-Veiligheidsraad. Start van de implementatie van het memorandum van overeenstemming over de ontwikkeling van een kernnetwerk voor regionaal vervoer in Zuidoost-Europa, en met name nemen van maatregelen voor de opzet van samenwerkingsmechanismen, onder meer de stuurgroep en het waarnemingscentrum voor vervoer in Zuidoost-Europa (SEETO). Boeken van vorderingen bij het voldoen aan de verbintenissen in het kader van de memoranda van het proces van Athene van 2002 en 2003 over de regionale energiemarkt in Zuidoost-Europa.

Economische situatie

Markteconomie en structurele hervormingen

— Vaststellen van de *macro-economische prioriteiten* voor Kosovo, in nauwe samenwerking met het Internationaal Monetair Fonds (IMF).

— Opnieuw op gang brengen van de *privatisering* teneinde de economische ontwikkeling te ondersteunen en binnenlandse investeerders aan te trekken; daartoe moet een omvattende strategie worden uitgewerkt.

Beheer van de overheidsfinanciën

— Ontwikkelen van systemen voor technische ondersteuning en procedures voor transparantie, efficiëntie en betere *controle op de overheidsuitgaven*.

— Tot stand brengen van effectieve procedures voor detectie, behandeling en follow-up van gevallen van vermoede *fraude en andere onregelmatigheden* die betrekking hebben op nationale en internationale financiële middelen.

EU-normen

Interne markt en handel

— Voortzetten van de ontwikkeling van een *wetgevings- en beleidskader*voor handel en aan de handel gerelateerd beleid dat zorgt voor verenigbaarheid met de Europese Unie en de Wereldhandelsorganisatie (WHO). Volledig uitvoeren van het nieuwe *douanewetboek*. Vaststellen van een wet inzake binnenlandse handel en een wet inzake de handelsinspectie.

Sectorbeleid

— *Milieu*

Opstellen van een breed milieuactieplan, met name met betrekking tot de volksgezondheid, met het oog op de aanpassing aan het acquis van de Europese Unie.

Vaststellen en uitvoeren van wetgeving inzake milieueffectrapportage in lijn met het acquis van de Europese Unie.

— *Vervoer*

Opstellen en goedkeuren van een beleidskader voor vervoer, met inbegrip van geleidelijke ontwikkeling van een strategie voor multimodaal vervoer.

Ontwikkelen van de civiele exploitant van de luchthaven van Priština en van het personeel en de faciliteiten, teneinde te zorgen voor een passend veiligheidsniveau en verantwoordelijk beheer.

— *Energie*

Tot stand brengen van effectieve en functionerende beheersstructuren voor de sector energie, teneinde de levensvatbaarheid en duurzaamheid van het elektriciteitsbedrijf van Kosovo (KEK) te garanderen, met name door de inning van betalingen aanzienlijk te verbeteren.

Samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken

— Uitvoeren van de nieuwe wetboeken van strafrecht en strafvordering.

MIDDELLANGETERMIJNPRIORITEITEN

Politieke situatie

Democratie en rechtsstaat

— *Verbeteren van de EU-compatibiliteit*: versterken van de capaciteit van alle instellingen van Kosovo om EU-compatibel beleid en EU-compatibele wetgeving vast te stellen en effectief te handhaven, met name door de structuren te versterken die te maken hebben met Europese integratie in de context van het stabilisatie- en associatieproces.

— *Versterken van de hervorming van de overheidsadministratie*: implementeren van de hervorming van de overheidsadministratie om de overheidsadministratie te stroomlijnen en een professionele en verantwoording afleggende civiele overheidsdienst op te bouwen die gekwalificeerd personeel aantrekt en kan vasthouden. Verbeteren van de capaciteit van de lokale overheid om op een onpartijdige en efficiënte wijze diensten te verlenen aan het electoraat.

— *Versterken van de hervorming van het gerechtelijk apparaat*: versterken van de justitiële instellingen en wetshandhavingsinstanties, met name door infrastructuur, apparatuur en opleiding te verbeteren. Omvormen van het justitiële instituut van Kosovo tot een levensvatbare instelling die in de toekomst verantwoordelijk wordt voor opleiding van justitiepersoneel. Zorgen voor de levensvatbaarheid van een omvattend systeem voor rechtshulp in Kosovo. Verbeteren van het penitentiaire stelsel, met daarbij specifieke aandacht voor beheer, beroepsopleiding en reclasseringsregelingen.

— *Bestrijding van corruptie*: implementeren van een brede anticorruptiestrategie, omvattende preventieve maatregelen, effectief onderzoek en vervolging, met name door de lokale capaciteit te versterken, overeenkomstig de normen van de Raad van Europa.

Mensenrechten en bescherming van minderheden

— *Ombudsman*: zorgen voor de levensvatbaarheid en verdere onafhankelijkheid van het instituut van de ombudsman in Kosovo.

— *Verder ontwikkelen van de vrijheid van meningsuiting*: zorgen voor de duurzame levensvatbaarheid van de publieke omroep en het vermogen van die omroep om een publieke omroep van alle gemeenschappen te zijn.

— *Verbeteren van de bescherming van minderheden*: zorgen dat de minderheidsgemeenschappen levensvatbaar zijn en zonder discriminatie participeren in de samenleving van Kosovo, met name door het vereiste kader tot stand te brengen om ervoor te zorgen dat publieke voorzieningen en universele diensten op onpartijdige wijze worden verleend.

Economische situatie

Markteconomie en structurele hervormingen

— Zorgen voor de levensvatbaarheid van de *capaciteit voor leningen en schuldbeheer*.

— Ontwikkelen van garantiemechanismen voor politieke risico's om *buitenlandse investeringen* aan te trekken.

— Verder ontwikkelen van het *regelgevingskader* voor publieke voorzieningen dat zich moet richten op EU- en internationale normen, met name door vaststelling en implementatie van uitvoeringsbepalingen, procedures en richtlijnen. Versterken van de bestuurlijke capaciteit van de regelgevende instanties. Zorgen dat de regelgevende instanties over gekwalificeerd lokaal personeel beschikken en hun beroepsvaardigheden en technische apparatuur ontwikkelen om hun taken te vervullen.

— Ontwikkelen van de capaciteit van de *banksector* om de economie duurzame financieringsregelingen te bieden.

— Ontwikkelen van *sociaal beleid*, om de werkgelegenheid en sociale cohesie te bevorderen, armoede en sociale uitsluiting aan te pakken, sociale normen verder te verbeteren en effectieve stelsels voor sociale bescherming op te zetten.

— Meer inspanningen leveren om te waarborgen dat het *statistische stelsel* voldoet aan de EU-normen.

Beheer van de overheidsfinanciën

— Ontwikkelen van de capaciteit van de *belastingdienst* om de andere inkomsten dan douanerechten te verhogen (directe en indirecte belastingen) door de geleidelijke ontwikkeling van een belastingstelsel dat zich richt op EU-normen. Starten met de herziening van de bestaande belastingwetgeving en opstellen en implementeren van een realistisch actieplan om de bestuurlijke capaciteit van de belastingdienst geleidelijk te versterken.

— Zorgen voor de levensvatbaarheid van de *begrotingscyclus*, door met name capaciteitsopbouw voor de opstelling en uitvoering van de begroting. Ontwikkelen van de capaciteit van het parlement van Kosovo om effectief te participeren in het proces van de overheidsfinanciën. Zorgen voor soepele besteding van middelen gedurende het boekjaar en overdracht van niet-benutte middelen.

EU-normen

Interne markt en handel

— Voortzetten van de geleidelijke *aanpassing van de wetgeving van Kosovo* aan alle aspecten van het EU-acquis inzake vennootschapsrecht.

Sectorbeleid

— *Landbouw*

Ontwikkelen van regelgeving en passende mechanismen om de voedselveiligheid te waarborgen en te zorgen voor betere fytosanitaire controles, overeenkomstig de geldende EU-normen, en verbeteren van de exportpositie van Kosovo. Ontwikkelen van beleid en regelgeving ter ondersteuning van duurzame grondhervorming. Landbouwgrond beschermen tegen ongecontroleerde stedelijke ontwikkeling.

— *Milieu*

Vaststellen en implementeren van het milieuactieplan en dit afstemmen op het acquis.

— *Vervoer*

Implementeren van een kader voor het vervoersbeleid, met inbegrip van de geleidelijke ontwikkeling van een strategie voor multimodaal vervoer.

— *Energie:*

Ontwikkelen van een beleidskader voor publiek/particulier partnerschap en gemengde investeringen in de energiesector.

Samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken

— Versterken van de samenwerking tussen instanties voor grensbeheer en versterken van de capaciteit voor de implementatie van veterinaire, sanitaire en fytosanitaire normen als onderdeel van het systeem voor geïntegreerd grensbeheer.